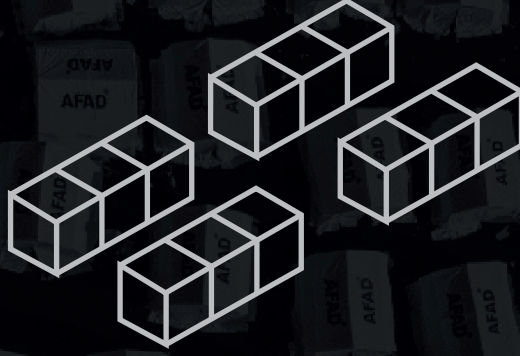

• REHBER •

GEÇİCİ BARINMA ALANLARI YER SEÇİMİ VE YERLEŞİMİ nasıl olmalıdır?

11 ŞUBAT 2023

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

 SPO1969

 sehirplancilariodasi

 spogenelmerkez

 sehirplancilariodasi

Depremde yurttaşlarımız halihazırda bir travma halini yaşarlarken sorunların derinleşmemesi ve asgari koşullarda da olsa yurttaşlarımızın sağlıklı bir yaşam ortamına hızla ulaşmaları adına geçici barınma alanlarının hızlı, güvenli ve konforlu bir şekilde yurttaşlarımızın hizmetine sunulması elzemdir.

Geçici barınma alanlarının kurulumunda dikkat edilmesi gereken hususların gözardı edilmesi halinde geçici barınma alanı; yüksek nüfus yoğunluğu, sanitasyon ve temiz suya ulaşım sorunları, hijyenli bir ortamın yaratılamaması, yangın, sel gibi içsel ve dışsal tehditlerle karşı karşıya kalabilir ve yeni travmalar, can ve mal kayıpları yaşanabilir.

Geçici barınma alanları ile yurttaşların barınma sorunu asgaride çözülürken yurttaşların sınırlı koşullarda da olsa özel ve sosyal hayatlarına güvenli bir ortamda devam edebilmeleri ve kamusal hizmetlere ulaşabilmeleri sağlanmalıdır.

Afet toplanma ve geçici barınma alanlarının esasen kentin imar planlarında belirtilmesi gerekmektedir. Fakat ülkemizde her imar planında bu alanların işlenmediğini göz önüne alarak öncelikle geçici barınma alanlarının kent içindeki yer seçimine yönelik temel kriterleri aktarmamızın faydalı olacağı düşüncesindeyiz.

1

Geçici barınma alanları **erişilebilir olmalıdır**, depremde zarar gören kentten ve kent parçasından bu alanlara **yurtaşlar yürüyerek dahi ulaşabilmelidirler**

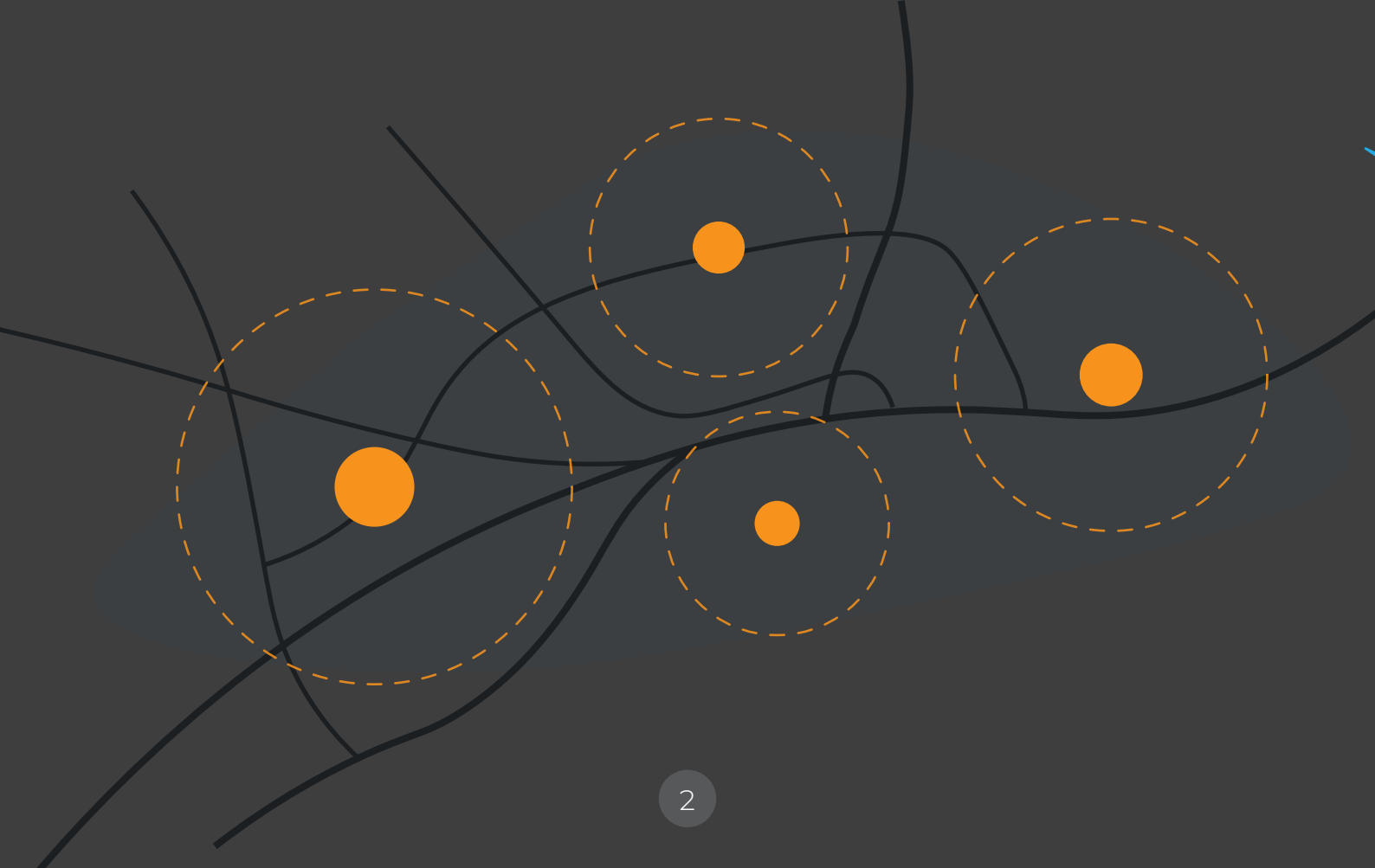
2

Geçici barınma alanlarının **mevcuttaki ana yol eksenleri ile bağlantılarının olması gerekir**. Bu kriter göz önüne alınırken mevcut aksların olası bir artçı depremde kapanması riski gözönünde bulundurulmalı, mümkünse **birden fazla bağlantı güzergahı** düşünülmelidir.

3

Geçici barınma alanlarının kurulacağı arsa/arazi mümkün ise **kamu mülkiyetinde olmalıdır**.

Cami, okul bahçeleri gibi alanlar en acil ve kısa vadeli çözümde kullanılabilir fakat **yapının depremde zarar görmediğine emin olunması hayatidir**.

4

Geçici barınma alanı **500 m²'den küçük olmamalıdır.**

5

Geçici barınma alanı **yağmur suyu havzasından en az üç metre yükseklikte** olmalı ve herhangi bir yağış halinde **yağmur/kar suyunun akabilmesi için arazi %2 ile %6 eğime sahip olmalıdır.**

6

Yer seçiminde **hakim rüzgar yönü göz önünde bulundurulmalıdır.**

EN AZ
3 METRE
YÜKSEKLİK

%2 İLA %6
EĞİM

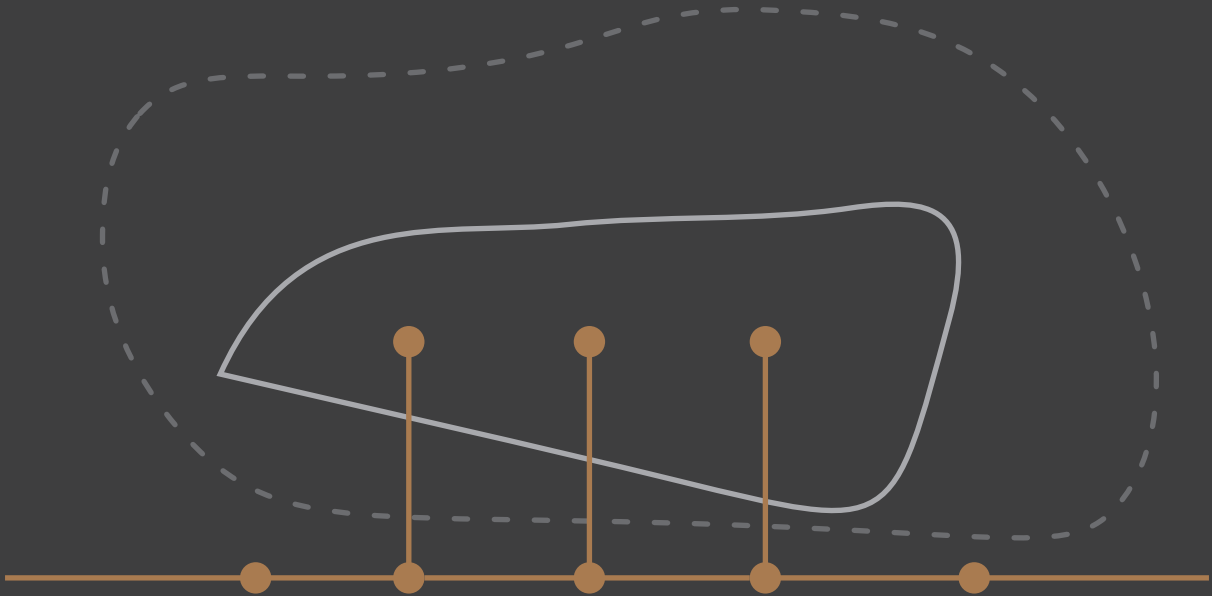
EN AZ
500 M²

7

Geçici barınma alanına **elektrik, su ve kanalizasyon** (en kötü ihtimalle foseptik çukuru inşa edilebilmelidir) bağlantısı yapılabilmelidir.

8

Geçici barınma alanı mümkünse genişlemeye (yeni çadırların ve konteynerların eklenmesine) uygun bir alan olmalıdır.

GEÇİCİ BARINMA ALANI

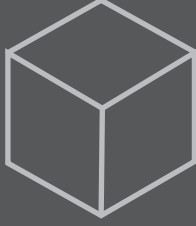
GEÇİCİ BARINMA ALANI ŞEMASI

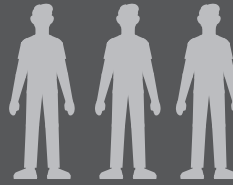
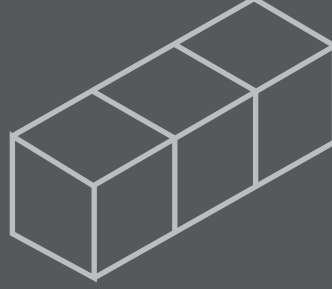
BİRİMLER

Her aile için 1 çadır/konteyner

kişi başı için
min. 3.5 m²

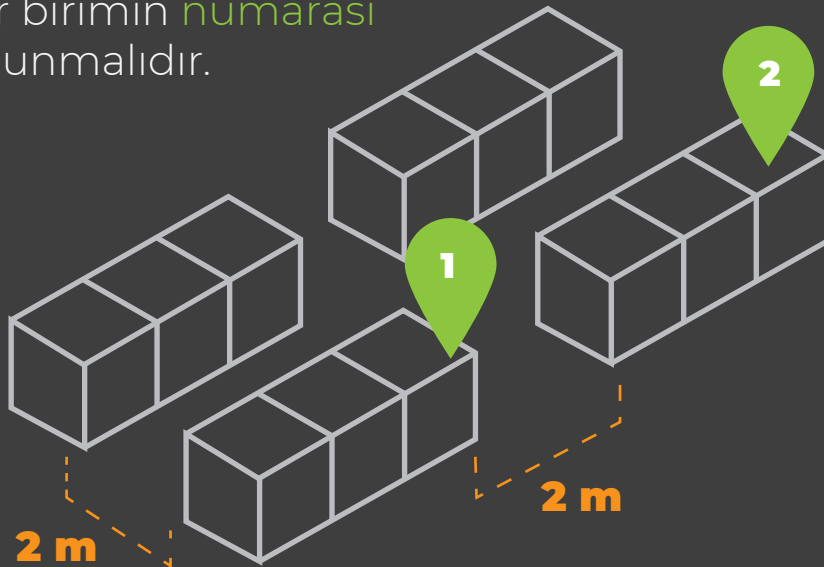
3 kişilik bir aile için
min. 10.5 m²

Orta ve uzun vadede çadır ve konteynerların iyileştirilmesi hedeflenmelidir.

Her birim arası en az
2 metre olmalıdır.

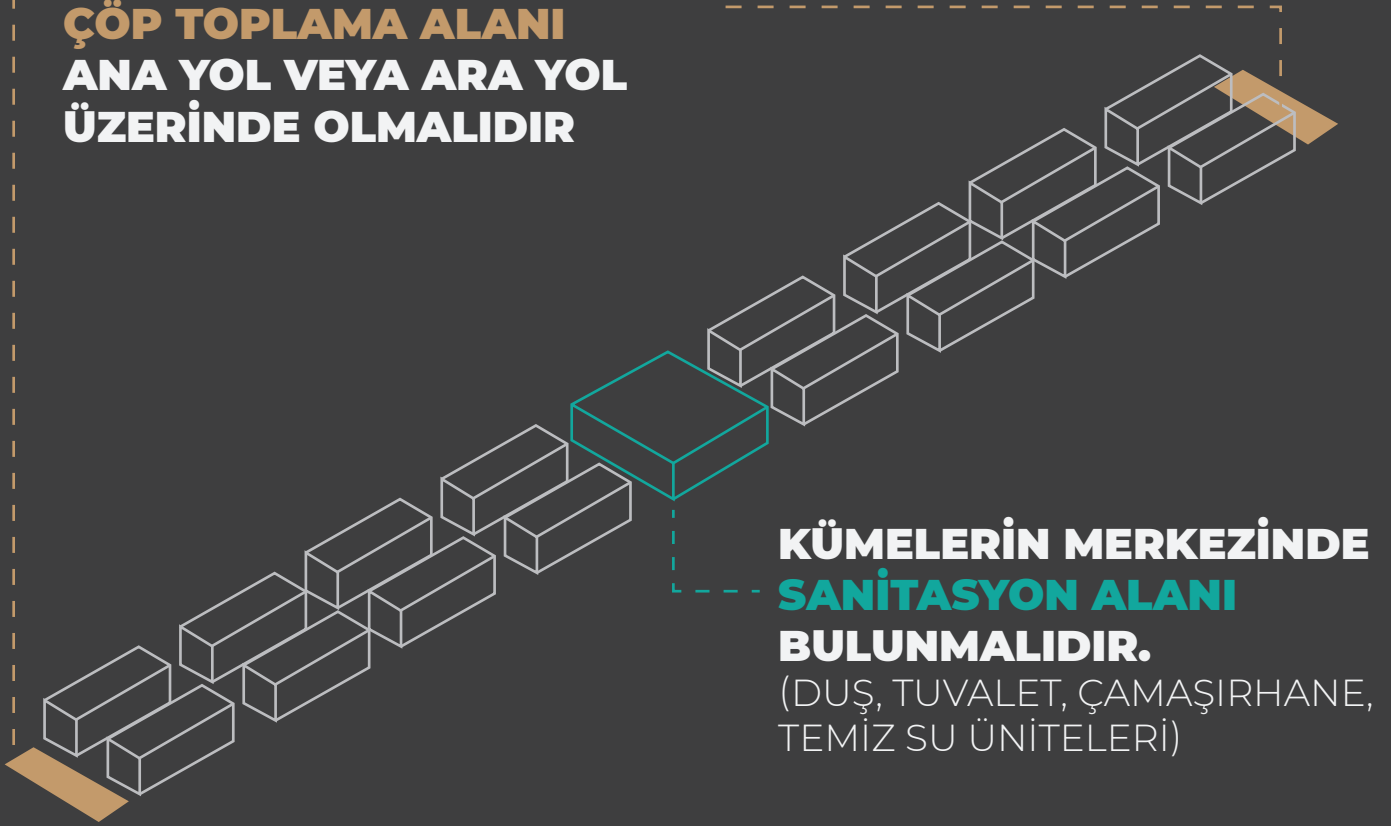
Her birimin **numarası**
bulunmalıdır.

KÜMELER

Her küme 16 birimden oluşmalıdır.

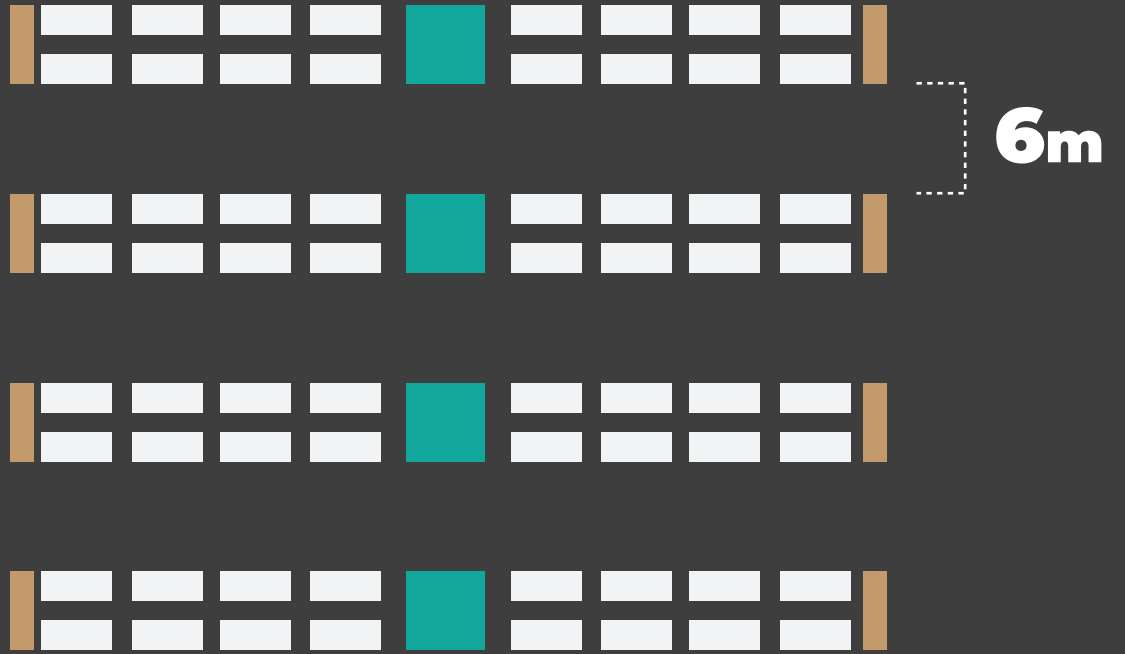
**HER KÜME İÇİN İKİ ADET
ÇÖP TOPLAMA ALANI
ANA YOL VEYA ARA YOL
ÜZERİNDE OLMALIDIR**

**KÜMELERİN MERKEZİNDE
SANİTASYON ALANI
BULUNMALIDIR.**
(DUŞ, TUVALET, ÇAMAŞIRHANE,
TEMİZ SU ÜNİTELERİ)

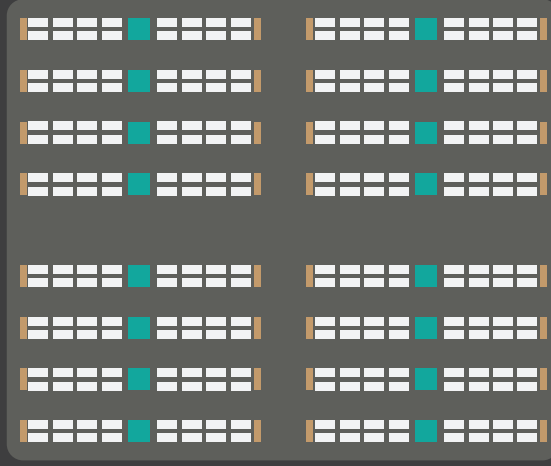
KÜMELER

Kümeler arası yol genişliği en az 6 metre olmalıdır.

MAHALLELER

Mahalle nüfusu en fazla
2500 kişi olmalıdır.

ARA YOL
en az
10 metre

10 metre

**16 KÜMEDEN OLUŞAN
MAHALLE BİRİMİ**

Ana yol genişliği en az 15 metre olmalıdır.

ANA YOL
en az
15 metre

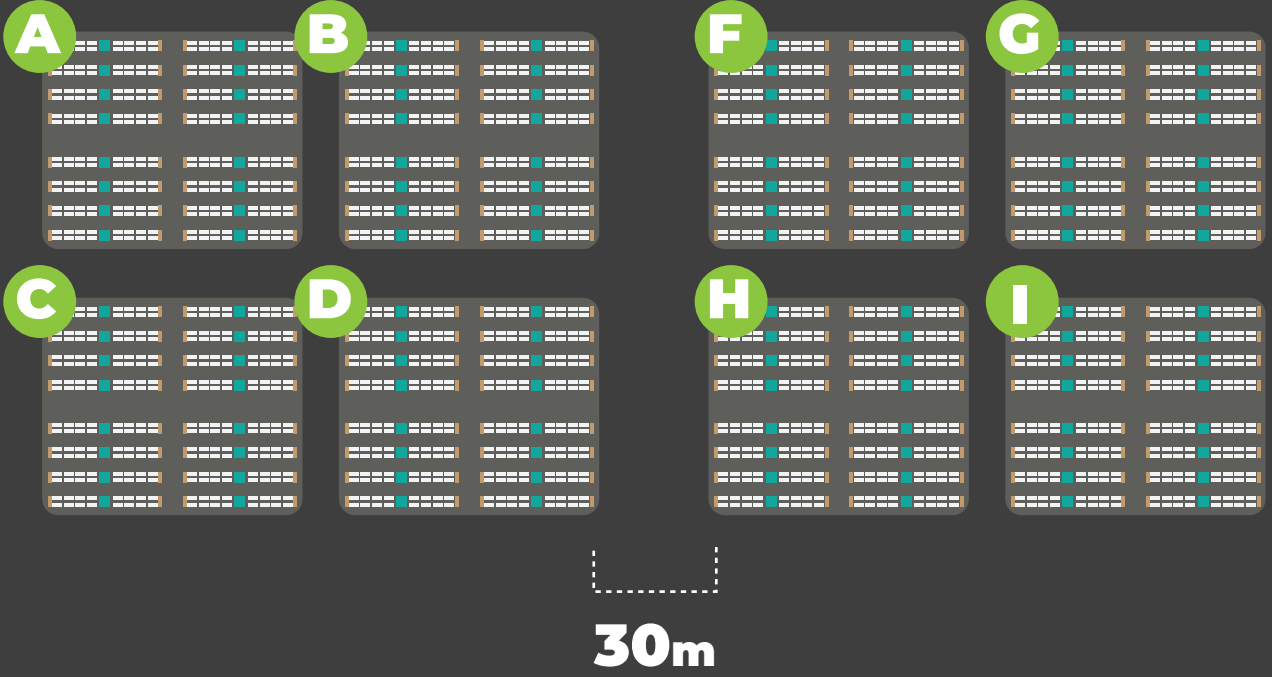
15 metre

MAHALLELER

Yangın emniyet şeridi genişliği en az 30 metre olmalıdır.

Yangın emniyet şeridi çöp toplama alanı vb. alanlarla daraltılmamalıdır.

İki yangın şeridi arası mesafe en fazla 300 metre olmalıdır.

Geçici barınma alanı hiyerarşik (birim, küme, mahalle...) olarak kurgulanmalı ve her hiyerarşik ögenin **adı/numarası** olmalıdır.
(A Mahallesi 1. Küme 1 Numaralı Birim gibi)

GEÇİCİ BARINMA ALANI MERKEZİ

Kişi başına en az 45m² merkez tesis alanı yer alması gerekir.

Yönetim binası, market, lojistik ve dağıtım, emniyet, seyyar hastane, eğitim ve spor tesisleri, çocuk oyun alanları, ibadethane yer almalıdır.

Merkez fonksiyonlarının bir meydan etrafında yerleştirilmesi bu açık alanın farklı kullanımlara (yemek dağıtımı, lojistik hizmetler, alan yönetimine ilişkin forumlar) hizmet edecek olması açısından faydalıdır.

Market/Yemekhane

Zaten halihazırda ürün tedarikinde sıkıntılar yaşanırken zaiyatların yaşanmaması adına yağmur, kar gibi dışsal etkilerden etkilenmediğinden emin olunmalıdır. Yağma, hırsızlık gibi olaylara karşı mümkünse konteyner gibi kilitlenebilecek, güvenliği sağlanabilecek üniteler tercih edilmelidir. Fırsat var ise tedariki hızlandırmak adına mobil üniteler tercih edilebilir.

Sağlık Birimi

Hasta mahremiyeti açısından kesinlikle bekleme alanları ve tedavi alanları ayrı ayrı kurgulanmalıdır.

Yönetim/Halkla İlişkiler Birimi

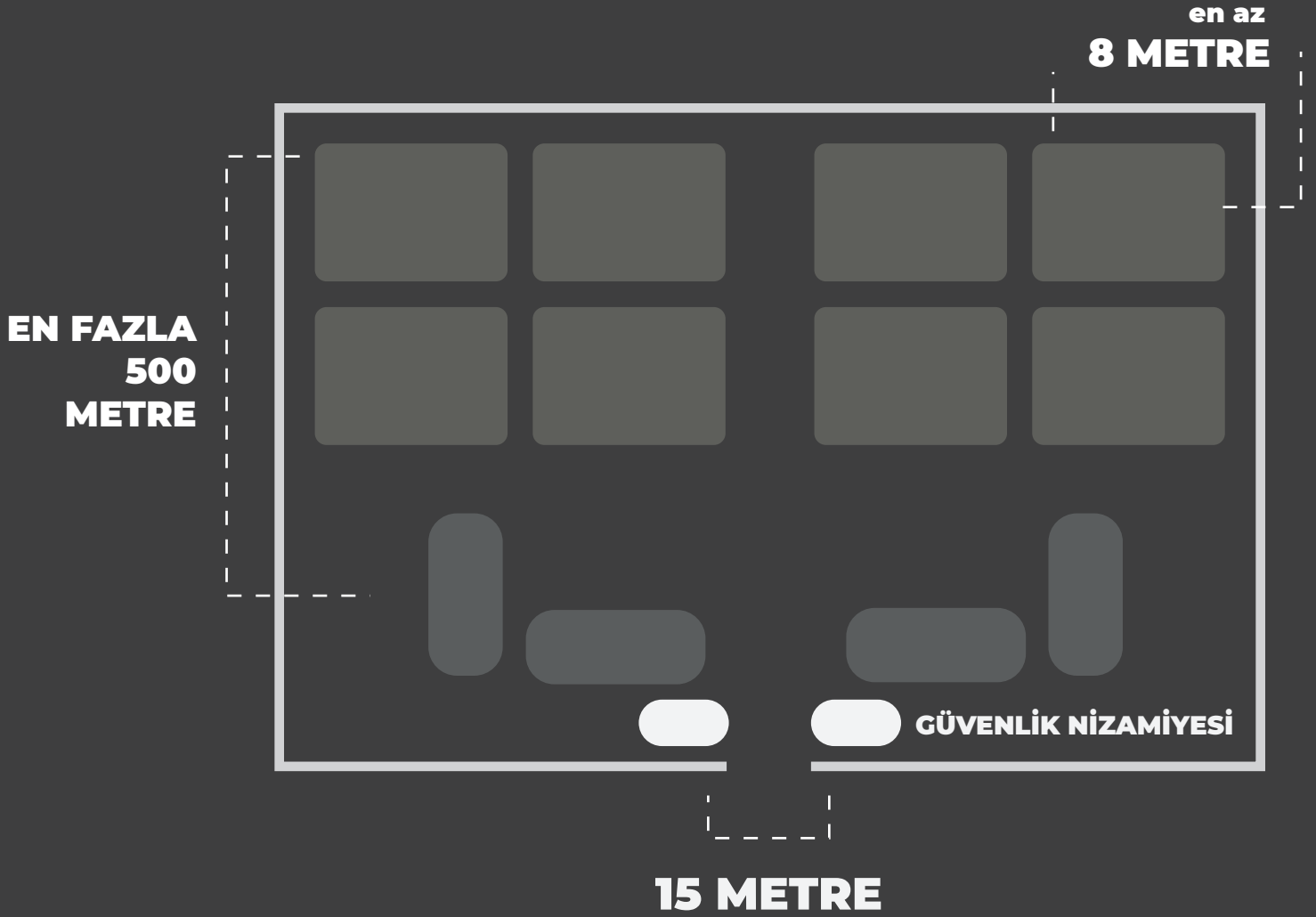
Geçici barınma alanında elzemdir, herhangi bir sorun yaşayan yurttaşlar alanda doğrudan muhattaplarına ulaşabilmelidirler.

Toplu Ulaşım

Geçici barınma alanına ilk günden itibaren toplu ulaşım hizmeti verilmelidir. Alan önünde durak yeri belirlenmelidir.

GEÇİCİ BARINMA ALANI

Alan sınırı ile en yakın birim mesafesi en az 8 metre olmalıdır.

Nizamiye girişi en az 15 metre genişliğinde olmalıdır.

En uzak birim (çadır/konteyner) barınma alanı merkezine en fazla 500 metre yürüme mesafesinde olmalıdır.

**Geçici barınma alanı kuran kurum
ve kuruluşlar, konuya ilişkin
herhangi bir soruları veya
danışmaları gereken bir husus
olması halinde Odamızla iletişime
geçebilirler.**

Kaynaklar:

AFAD. (2015, 11 Nisan). Geçici Barınma Merkezlerinin Kurulması, Yönetimi ve İşletilmesi Hakkında Yönerge

Bekkering, J. D. (Ed.), Dimitrova, K. (Ed.), & Riedijk, M. (2018). Public buildings for refugees : a dictionary. Technische Universiteit Eindhoven.

Çınar, A. K. (2018). Afet Sonrası Acil Toplanma ve Geçici Barınma Alanlarının Planlanmasındaki Faktörlerin İncelenmesi: İzmir-Karşıyaka Örneği, Planlama Dergisi

Hany Abulnour, A. (2014). The post-disaster temporary dwelling: Fundamentals of provision, design and construction. In HBRC Journal (Vol. 10, Issue 1, pp. 10–24). Informa UK Limited.

İnan, Z. & Korgavuş, B. (2017). Mülteci Kampları ve Yerleşim Alanlarında Sürdürülebilir Tasarım . Contemporary Research in Economics and Social Sciences , 1 (2) , 103-122 .

Michael Hooper. (2021) Prefabricating marginality: long-term housing impacts of displacement in post-disaster Montserrat. Housing and Society 48:2,

Paparella, R., & Caini, M. (2022). Sustainable Design of Temporary Buildings in Emergency Situations. In Sustainability (Vol. 14, Issue 13, p. 8010). MDPI AG.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası